

รายงานการเข้าร่วมโครงการเอพีโอ

24-CP-32-GE-TRC-A

Training Course on Building Community-driven Farm Schools

ระหว่างวันที่ 10-14 มิถุนายน 2567

ณ เมืองยอกยาคาร์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

จัดทำโดย นางสาวโสภิตา อัครกลาง

หัวหน้ากองธุรกิจเพื่อสังคม สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน

2024

รายงานการเข้าร่วมโครงการเอพีโอ
24-CP-32-GE-TRC-A Training Course on Building Community-Driven Farm Schools
วันที่ 10-14 มิถุนายน 2567
ณ เมืองยอกยาคาร์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

จัดทำโดย นางสาวโสภิตา อัครกลาง
หัวหน้ากองธุรกิจเพื่อสังคม สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน

ส่วนที่ 1 เนื้อหา/องค์ความรู้จากการเข้าร่วมโครงการ

1.1 ที่มาและวัตถุประสงค์ของโครงการ

ผลิตภาพแรงงานเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตโดยรวมของภาคส่วนต่างๆ รวมถึงภาคเกษตรกรรม ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อแรงงานผลผลิต ปัจจัยสำคัญสองประการที่อาจส่งผลกระทบต่อแรงงานผลผลิต คือ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การศึกษาและการฝึกอบรม ในขณะที่การศึกษาและการอบรมมุ่งเน้นไปที่การปรับปรุงผลผลิตและเทคโนโลยี แต่อุปสรรคอยู่ที่ว่าส่วนใหญ่เกษตรกรในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกทำการเกษตรในขนาดเล็ก มีขีดความสามารถจำกัดในการเข้าถึงทรัพยากร ทักษะความรู้และเทคโนโลยี ในขณะที่ต้องเผชิญกับระบบการผลิตที่มีความหลากหลาย ภายใต้สภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันและความเสี่ยงสูง และเป็นระบบการผลิตที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับหลายภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและเกษตรกร การพัฒนาแรงงานและเทคโนโลยีในภาคเกษตรกรรม จึงมีความสำคัญอย่างมากในการเพิ่มผลิตภาพแรงงานและการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตทั้งหมดในภาคเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ

จากเหตุผลดังกล่าว องค์การเพิ่มผลผลิตแห่งเอเชีย Asian Productivity Organization (APO) ได้ร่วมกับ กระทรวงเกษตร สาธารณรัฐอินโดนีเซีย จัดอบรมให้ความรู้กับผู้แทนจากประเทศสมาชิก APO จำนวน 30 คนจาก 17 ประเทศ ในหลักสูตร Training Course on Building Community-driven Farm Schools (CDFS) มีวัตถุประสงค์เพื่อแนะนำแนวคิดและกรอบการทำ CDFS บทบาทของนโยบายการสนับสนุนจากภาครัฐ และโมเดลการอบรมที่มีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ ช่วยส่งเสริมความรู้และความเข้าใจจากวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ตรง เป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ และปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงาน รวมถึงการลงพื้นที่ศึกษาดูงานศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานและกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีความโดดเด่นด้านแนวคิด การวางแผน การดำเนินงานและการมีส่วนร่วมของชุมชน มีความเสมอภาคและความคิดเชิงธุรกิจที่เป็นเอกลักษณ์อย่างเป็นรูปธรรม

1.2 เนื้อหา/องค์ความรู้ที่ได้จากการอบรม

การอบรมหลักสูตร Building Community-Driven Farm Schools (CDFS) มุ่งเน้นการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรโดยเน้นชุมชนท้องถิ่นเป็นหลัก ผ่านรูปแบบการบรรยายโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญตามหัวข้อโมเดลการอบรมที่มีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ รวมถึงการแบ่งปันประสบการณ์จากกรณีศึกษา (Country Paper) ของประเทศสมาชิก และแบ่งกลุ่มทำงานเพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน 6 กลุ่ม ตลอดระยะเวลาการอบรม

รูปแบบห้องประชุมจัดแบบ Banquet Rounds เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ระดมความคิดเห็น เป็นการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุม โดยแบ่งเป็น 6 กลุ่มๆละ 5 คน รวม 30 คน

Group Name	Country
1. GARUDA	India, Bangladesh, Vietnam, Indonesia
2. C.L.M.I	Malaysia, Cambodia, Lao, Indonesia
3. NIMP GROUP	Philippines, Nepal, Mongolia, Indonesia
4. ISLAND	Thailand, Korea, Fiji, Indonesia
5. GOLDY GROUP (GG)	Pakistan, Sri Lanka, Malaysia, Indonesia
6. DRAGON	Thailand, Philippines, China, Turkiye, Indonesia

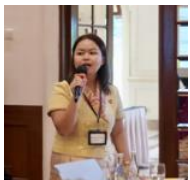

1.2.1 สารสำคัญจากการบรรยาย

การบรรยายประกอบด้วย 4 โมดูล (ตารางที่ 1) โดยผู้จัดการอบรมได้กำหนดกรอบเนื้อหาเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เข้าใจเบื้องต้นและรับรู้ถึงแนวทางปฏิบัติ เพื่อนำไปปรับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สรุปเนื้อหา ดังนี้

ตารางที่ 1 รายละเอียดหัวข้อการบรรยายหลักสูตร Training Course on Building Community-driven Farm Schools

Topic	Date
Module 1: Overview of community-based farm school concept/model This module gives an overview of the CDFS model in Indonesia, India, the Philippines, and Thailand to share their history, concept, policies, founders, framework, people involved and achievements	10 June 2024
Module 2: Agronomy Training Program This module introduces an agronomy training program. The sessions include the introduction of the curriculum, trainers, and training methodologies. The participants will learn the basic structure of the agronomy module for farmers to enhance their skills in agricultural production. Module 3: Agri-entrepreneur Training Program This module introduces a program to train the business capacity of farmers and rural communities to develop sustainable and value-added businesses. The participants will learn topics such as entrepreneurship, business enhancement, crop diversification, value addition, processing, value chain integration, direct/digital marketing, and adjacent businesses such as village tourism.	11 June 2024
Module 4: Smart Technology Training Program This module introduces a program to train knowledge and skills on smart technologies applied in production, processing, and marketing such as the use of drones, digital equipment such as sensors and mobile, web-based data management systems, and digital marketing. Site Visit 1: Joglo Tani Indonesia Case study on Indonesia CDFS model The participants will visit a site operating farm training program, and learn how the program is implemented and benefitting the community.	12 June 2024
Site Visit 2: Pawon Gendhis Site Visit 3: Kampung Samberembe Case study on Indonesia CDFS model The participants will visit a site operating farm training program, and learn how the program is implemented and benefitting the community.	13 June 2024

SPEAKERS:

Mr. Basuki Setiabudi Community Empowerment Specialist Indonesia	Dr. Sunil Pareek Sciences National Institute of Food Technology Entrepreneurship and Management (NIFTEM) India	Ms. Sayumporn Thinmathurot Community Development Office of Samutsongkhram Thailand	Ms. Nina Resplandor President Myriad Farms Agri-Business Skills Training and Assessment Center, Inc. Philippine	Mr. Rizal Fahreza Young Agripreneur Ambassador – EPTILU Founder Indonesia

Module 1: Overview of community-based farm school concept/model

โมดูลนี้จะให้ภาพรวมเกี่ยวกับโมเดล CDFS ในประเทศอินโดนีเซีย อินเดีย ฟิลิปปินส์ และประเทศไทย เพื่อเป็นตัวอย่างของกรอบการดำเนินงาน แนวคิด นโยบาย หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาชุมชนในพื้นที่ชนบท การศึกษาด้านการเกษตร และการใช้เทคนิคการเกษตรที่ยั่งยืน โครงการเหล่านี้มีส่วนร่วมสำคัญในการปรับปรุงคุณภาพชีวิต เสริมความมั่นคงทางอาหาร และสนับสนุนความเข้มแข็งของชุมชนในพื้นที่ชนบท โมเดล CDFS ของแต่ละประเทศสะท้อนถึงวัฒนธรรม การเกษตรท้องถิ่น ความท้าทายทางสิ่งแวดล้อม และบริบททางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้เห็นภาพได้ว่าวิธีการทำงานและการขับเคลื่อนของชุมชน สามารถนำไปปรับใช้หรือขยายผลได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

Module 2: Agronomy Training Program

โมดูลนี้เป็นการแนะนำโปรแกรมฝึกอบรมด้านการเกษตร ประกอบด้วยหลักสูตร ผู้ฝึกอบรมและวิธีการฝึกอบรม ผู้เข้าอบรมจะได้เรียนรู้โครงสร้างพื้นฐานของโมดูลการเกษตรกรเพื่อพัฒนาและเสริมสร้างทักษะในการผลิตทางการเกษตร

Module 3: Agri-entrepreneur Training Program

โมดูลนี้เป็นการแนะนำโปรแกรมฝึกอบรมเพื่อสร้างขีดความสามารถทางธุรกิจของเกษตรกรและชุมชนในชนบท โดยสามารถนำความรู้และทักษะในการเกษตรมาใช้ในการพัฒนาธุรกิจที่มีความยั่งยืน ตั้งแต่การเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร การเป็นผู้ประกอบการ, การเสริมสร้างธุรกิจ, การดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่มีความหลากหลาย, กระบวนการผลิต, การบูรณาการห่วงโซ่คุณค่า, การตลาดทางตรงหรือการตลาดดิจิทัล และการพัฒนาธุรกิจเชิงนิเวศที่เกี่ยวข้อง เช่นการท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้ และสร้างความยั่งยืนในชุมชน

Module 4: Smart Technology Training Program

โมดูลนี้เป็นการแนะนำโปรแกรมฝึกอบรมความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะที่นำมาใช้ในการผลิต การประมวลผล และการตลาด เช่น การใช้โดรน อุปกรณ์ดิจิทัล เช่นเซ็นเซอร์และโทรศัพท์มือถือ ระบบการจัดการข้อมูลที่เชื่อมโยงบนเว็บ และการตลาดดิจิทัล

Resource Persons from Governmental

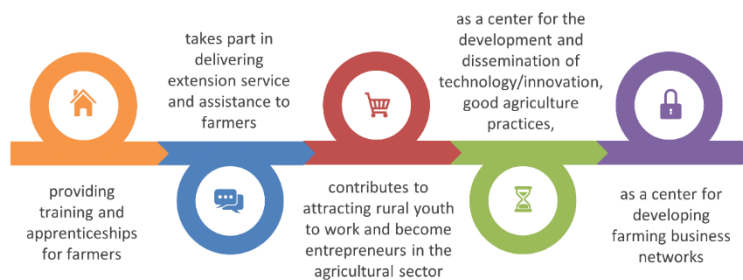
Mr. Basuki Setiabudi Community Empowerment Specialist Indonesia ได้นำเสนอตัวอย่างของศูนย์ฝึกอบรมเกษตรกรกรรมและชนบทแบบพึ่งพาตนเอง (Pusat Pelatihan Pertanian dan Perdesaan Swadaya หรือ P4S) เป็นโมเดลที่สำคัญของการศึกษาและฝึกอบรมเกษตรกรในประเทศอินโดนีเซีย ที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของเกษตรกรในด้านการเกษตรผ่านการเรียนรู้ที่ชุมชนขับเคลื่อนและมีการพัฒนาเทคโนโลยีที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในพื้นที่

คุณสมบัติและลักษณะเด่นของ P4S:

1. การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง: P4S ใช้แนวทางการฝึกอบรมที่เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ซึ่งหมายถึงการฝึกอบรมที่จัดทำโดยเกษตรกรที่มีประสบการณ์และความรู้โดยตรงในสาขาต่างๆ การฝึกอบรมจะสอดคล้องกับความต้องการและสถานการณ์ในท้องถิ่น ทำให้มีความสามารถในการนำไปปฏิบัติได้จริง
2. การพึ่งพาตนเอง: โมเดล P4S มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถของชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ทั้งในด้านการบริหารจัดการฟาร์ม การพัฒนาสินค้า และการตลาด
3. การเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรม: P4S ช่วยเร่งการเข้าถึงและการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการเกษตร โดยการสอนวิธีการใช้งานเทคโนโลยีที่เหมาะสมและสามารถปรับใช้ได้จริงในพื้นที่
4. การแลกเปลี่ยนความรู้และการสนับสนุน: โมเดลนี้สนับสนุนการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างเกษตรกรและการสร้างเครือข่ายที่มีประโยชน์ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน
5. การพัฒนาที่ยั่งยืน: การเรียนรู้และการฝึกอบรมจะมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคม

P4S CONCEPT

In essence, farmers learning from farmers is a learning practice in the farming community that has been going on for a long time and has developed naturally. This farmer learning model is recognized as very effective in achieving learning outcomes.

ผลลัพธ์และผลกระทบ: การศึกษาพบว่าโมเดล P4S มีประสิทธิภาพสูงในการบรรลุผลการเรียนรู้และการพัฒนาความสามารถของเกษตรกร ทำให้มีความเชื่อมั่นในความรู้และทักษะที่ได้รับจากการฝึกอบรม ความสำเร็จของ P4S ขึ้นอยู่กับความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จากเกษตรกรที่มีประสบการณ์โดยตรง P4S ได้รับการยอมรับว่าเป็นโมเดลที่มีประโยชน์และสามารถนำไปปรับใช้ในประเทศอื่นๆ ได้เช่นกัน โดยเฉพาะในบริบทที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

นอกจากนี้ วิทยากรได้นำเสนอโปรแกรมการฝึกอบรมทางการเกษตร Farmer Field School (FFS) as Agronomy Training Program for Farmers in Indonesia ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะให้แก่เกษตรกร ได้รับการออกแบบบนพื้นฐานของการวิเคราะห์ทักษะภาคสนามที่จำเป็น เพื่อให้เกษตรกรกลายเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านการเกษตรแบบเชิงนิเวศ และการปลูกพืชพันธุ์ข้าวที่หลากหลาย เพื่อให้พวกเขาเข้าใจและสามารถนำไปใช้ได้จริงในที่ดินของตนเอง รวมทั้งสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรคนอื่นๆ ได้ นอกจากนี้ทักษะและความรู้ทางการเกษตรแล้ว ผู้เข้าร่วมยังได้รับทักษะในด้านการวางแผนกิจกรรม การทำงานร่วมกัน การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและการสื่อสาร เพื่อสามารถเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ และช่วยเหลือกลุ่มเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปรแกรม FFS จึงถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการส่งเสริมการเกษตรและพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในอินโดนีเซียและประเทศอื่นๆ

INTRODUCTION

Since it was first introduced in Indonesia in 1989 until now, FFS is recognized as the most effective agronomy training program to enhance farmer's skill for agricultural production

PILOT STAGE

In 1989, the Ministry of Agriculture, with the support of technical assistance from FAO, introduced the implementation of Farmer Field Schools (FFS) on Integrated Pest Management (IPM). This pilot activity was carried out in 208 places in Central Java and D.I. Yogyakarta

1989

NATIONAL PROGRAM ON IPM

A year later (1990), the Indonesian Government started the National Program on Integrated Pest Management (PRONAS PHT) and expanded the implementation of the FFS-IPM. In four years, FFS-IPM has been held in more than 10,000 villages in Indonesia

1990

WIDELY ADOPTED

FFS began to be applied to other agricultural programs, such as agribusiness, integrated smallholder agriculture, integrated crop management, smart farming, climate change adaptation, integrated participatory development and management of irrigation scheme and so on

1994 and beyond

Dr.Sunil Pareek Sciences National Institute of Food Technology Entrepreneurship and Management (NIFTEM)

India ได้นำเสนอหัวข้อการเปลี่ยนแปลงเกษตรกรรมของประเทศอินเดียผ่านโรงเรียนการเกษตรที่ขับเคลื่อนโดยชุมชน (CDFS) โดยแสดงตัวอย่างของระบบ Agriculture Extension Systems in India ซึ่งเป็นระบบการขยายงานเกษตรกรรมในอินเดียมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนเกษตรกร ในการปรับปรุงผลิตภาพและการจัดการฟาร์มเพื่อเพิ่มผลผลิตและความเป็นอยู่ที่ดีของเกษตรกร ระบบการขยายงาน

เกษตรกรรมในอินเดียมีการจัดการในหลายระดับ ตั้งแต่ระดับรัฐบาลกลาง (Central Level) ระดับรัฐ (State Level) และระดับเขต (District Level) เพื่อให้การสนับสนุนและบริการด้านการเกษตรได้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ โดยมีกลไกและวิธีการของระบบการขยายงาน ได้แก่ การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา การให้คำปรึกษาด้านเทคนิคโดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาเฉพาะด้านที่เกษตรกรพบ เช่น สภาพภูมิอากาศ การบริหารจัดการน้ำและทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการศึกษาและการจัดฝึกอบรม เพื่อให้เกษตรกรเรียนรู้เทคนิคใหม่ๆ และวิธีการที่มีประสิทธิภาพ

วิทยากร ได้กล่าวถึงประสิทธิภาพของทรัพยากรมนุษย์ในภาครัฐมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานและการจัดการของหน่วยงานรัฐบาล ซึ่งมีปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ โดยยกตัวอย่าง “ATMA Model” (Agricultural Technology Management Agency Model) ซึ่งเป็นโมเดลการจัดการเทคโนโลยีการเกษตรที่ใช้ในประเทศอินเดีย มีเป้าหมายหลักในการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในภาคการเกษตร เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของระบบการขยายงานเก่าและเพิ่มผลผลิตและรายได้ของเกษตรกร โดยมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

ATMA Model Extension System

<i>Demand-Driven</i>	▪ การตอบสนองตามความต้องการ: ATMA Model มุ่งเน้นการตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกร โดยการสำรวจและทำความเข้าใจปัญหาและความต้องการในพื้นที่นั้นๆ ▪ การปรับตัว: การนำเสนอเทคโนโลยีและการสนับสนุนที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์เฉพาะของแต่ละพื้นที่
<i>Market-Oriented</i>	▪ การเชื่อมโยงกับตลาด: การส่งเสริมการเกษตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาด เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีความต้องการสูงและการช่วยเกษตรกรเข้าถึงตลาด ▪ การวิเคราะห์ตลาด: การทำความเข้าใจตลาดและการปรับผลิตภัณฑ์ตามแนวโน้มและความต้องการของผู้บริโภค
<i>Farmer-Accountable System Activities</i>	▪ ความรับผิดชอบของเกษตรกร: ระบบที่ให้เกษตรกรมีบทบาทในการตัดสินใจและรับผิดชอบในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เช่น การวางแผนการผลิตและการจัดการทรัพยากร ▪ การมีส่วนร่วม: การสร้างโอกาสให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการวางแผน
<i>Platform for Convergence of Various Agencies:</i>	▪ การบูรณาการหน่วยงาน: การสร้างแพลตฟอร์มที่ทำให้หน่วยงานต่างๆ สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การประสานงานระหว่างหน่วยงานรัฐบาล, องค์กรวิจัย, และองค์กรภาคเอกชน ▪ การแบ่งปันข้อมูลและทรัพยากร: การทำให้ข้อมูลและทรัพยากรถูกแบ่งปันระหว่างหน่วยงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการและการสนับสนุน

อีกหนึ่งแนวทางที่มุ่งเน้นให้เยาวชนเข้าสู่ภาคการเกษตร คือโครงการ MAYA (Motivating and Attracting Youth in Agriculture) ที่กระตุ้นความสนใจและดึงดูดเยาวชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในภาคการเกษตร ซึ่งเป็นความพยายามที่สำคัญเพื่อให้ภาคการเกษตรของอินเดียมีความยั่งยืนและมีความสามารถในการแข่งขันในอนาคต

Motivating and Attracting Youth in Agriculture (MAYA)

NASC, New Delhi
30-31 August 2018

Road Map

Preamble

The global population is expected to be around 8.0 billion by 2025. The ageing rural population, better opportunities outside agriculture, and declining natural resources are posing some serious concerns today as to who will feed the world tomorrow? Under such circumstances, concerns are also raised as to how will we meet the targets of sustainable development goals (SDGs)? In this context, the role of youth (both male and female) in accelerating agricultural growth cannot be underestimated. In fact, those nations have progressed much faster where youth has been motivated to get involved mainly in creative, secondary and speciality agriculture – supported well by an enabling policy environment.

India presently has the largest population of youth (356 million between 10-24 years age group) in the world (UN Report, 2014), even more than that of China (269 million). This obviously besseens to reflect a bright future since almost half of this population (nearly 200 million) live in the rural areas, which could be motivated and attracted professionally to agriculture and allied fields. Contrary to this, unfortunately only around five per cent of the rural youth is currently getting engaged in agriculture. This is simply because they do not find agriculture a creative, profitable and above all a respectable profession which can provide better living conditions.

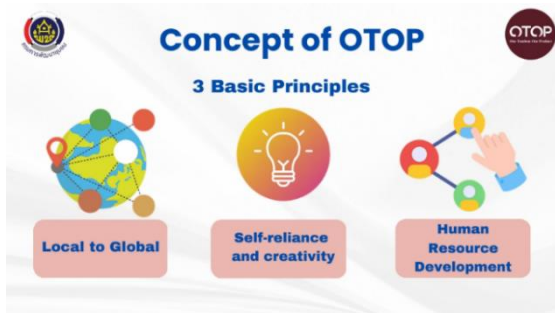
ผลที่คาดว่าจะได้รับจากของโครงการ MAYA

1. การเพิ่มจำนวนเยาวชนในภาคการเกษตร: การดึงดูดเยาวชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในภาคการเกษตรช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับภาคการเกษตร
2. การพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน: การให้การศึกษาและฝึกอบรมช่วยเพิ่มทักษะและความรู้ให้กับเยาวชน ทำให้พวกเขาสามารถแข่งขันได้ในตลาด
3. การสร้างนวัตกรรม: การนำเสนอเทคโนโลยีและวิธีการใหม่ๆ ทำให้เกิดนวัตกรรมในภาคการเกษตรและการปรับปรุงวิธีการผลิต

แนวทางดังกล่าว จะเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความสนใจและการมีส่วนร่วมของเยาวชนในภาคการเกษตร เพื่อให้แน่ใจว่าภาคการเกษตรจะสามารถเจริญเติบโตและพัฒนาได้อย่างยั่งยืนในอนาคต

นางสาวสยมพร ถิ่นมธุรส นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ สังกัดสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสมุทรสงคราม ได้นำเสนอ ภาพรวมโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ One Tambon One Product (OTOP) ซึ่งเป็นโครงการที่มุ่งหวังให้คนในชุมชน ได้นำ ภูมิปัญญาที่มีอยู่ มาพัฒนาสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์ จำหน่ายสร้าง รายได้ให้กับตนเอง ครอบครัวและชุมชน ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา สามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนและประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ ทั่วประเทศ เป็นการสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งโดยหน่วยงาน ภาครัฐให้การสนับสนุนช่วยเหลือด้านความรู้ เทคโนโลยี ทุน การ บริหารจัดการ เชื่อมโยงสินค้าจากชุมชนไปสู่ตลาดทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ ภายใต้หลักการพื้นฐาน 3 ประการ ได้แก่ 1) ภูมิปัญญา ท้องถิ่นสู่สากล (Local Yet Global) 2) พึ่งตนเองและคิดอย่าง สร้างสรรค์ (Self-Reliance-Creativity) และ 3) การสร้างทรัพยากร มนุษย์ (Human Resource Development) โดยเชื่อมโยงกับการ ทำธุรกิจและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. **การพัฒนาผลิตภัณฑ์เอกลักษณ์:** ชุมชนท้องถิ่นควรพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์และคุณค่าเฉพาะตัวของตนเอง ทำให้สินค้านั้นมีความน่าสนใจและเป็นที่ต้องการของตลาด
2. **การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์:** ชุมชนควรพัฒนากระบวนการผลิตที่เพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ เช่น การเพิ่มราคาสินค้า ผ่านการปรับปรุงการออกแบบ การใช้วัตถุดิบคุณภาพสูง และการเพิ่มคุณค่าในกระบวนการผลิต
3. **การตลาดและการโฆษณา:** ชุมชนควรมีแผนการตลาดและการโฆษณาที่เหมาะสมเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้บริโภครู้จักและ สนใจผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นของพวกเขา
4. **การใช้เทคโนโลยี:** การนำเทคโนโลยีมาช่วยในกระบวนการผลิต การตลาด และการจำหน่ายสินค้าสามารถช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพและคุณภาพของผลิตภัณฑ์
5. **การสร้างเครือข่าย:** การสร้างเครือข่ายและความร่วมมือกับร้านค้า ตลาดส่งออก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถ ช่วยเปิดโอกาสในการทำ ธุรกิจของชุมชน
6. **การพัฒนาทักษะ:** ชุมชนควรให้การอบรมและการพัฒนาทักษะให้กับสมาชิกในการผลิต การตลาด และการบริหาร จัดการเพื่อเพิ่มความรู้และความสามารถในการทำธุรกิจ

การพัฒนาเครือข่ายองค์ความรู้ KBO (Knowledge-Based OTOP) คือการเชื่อมโยงแหล่งความรู้ใน ท้องถิ่นและชุมชนมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ภายใต้ การสนับสนุนของสถาบันการ ศึกษาและหน่วยงาน ด้านเทคนิคการผลิตที่เกี่ยวข้อง มีการเสริมสร้าง ความรู้ ทักษะและพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีความโดดเด่น มีคุณภาพมาตรฐานพร้อมที่จะ จำหน่ายทั้งในตลาดภายในและตลาดต่างประเทศได้

ในด้านการตลาด กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินการส่งเสริมทั้งรูปแบบการตลาด Offline เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ให้กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มีรายได้เพิ่มขึ้น เช่น การดำเนินงานศูนย์แสดงและจำหน่าย OTOP ตลาดประชารัฐ คนไทยยิ้มได้ การจัดแสดงและจำหน่ายในลักษณะงาน Event และรูปแบบการตลาด Online

Quality development of OTOP (Quadrant D)

Design the OTOP school's curriculum Meeting
150 entrepreneurs

Workshop for Development of OTOP Entrepreneurs
1,900 entrepreneurs

Improve quality and packaging of Quadrant D products
1,900 products

โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP เป็นอีกกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาทักษะผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ให้มีความรู้ความสามารถ ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น มีศักยภาพทางการตลาดเพิ่มขึ้น และเพิ่มช่องทางการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ OTOP มีหลักสูตรการฝึกอบรม ประกอบด้วย การให้ความรู้ด้านการตลาด การออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ การสร้างแบรนด์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน การควบคุมคุณภาพสินค้า และเทคนิคการถ่ายภาพผลิตภัณฑ์

ปัจจัยความสำเร็จของโครงการ OTOP

1. การกำหนดนโยบายระดับชาติที่มุ่งเน้นเศรษฐกิจระดับฐานราก
2. การพัฒนาทุนทางสังคมที่เข้มแข็งและภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ
4. การพัฒนาฐานความรู้ของบุคลากรทุกภาคส่วน
5. การบูรณาการประสิทธิภาพการทำงานหน่วยงานต่างๆ
6. การทำงานในหลายมิติและครอบคลุมทุกพื้นที่
7. การมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชน

Resource Persons from Entrepreneurs

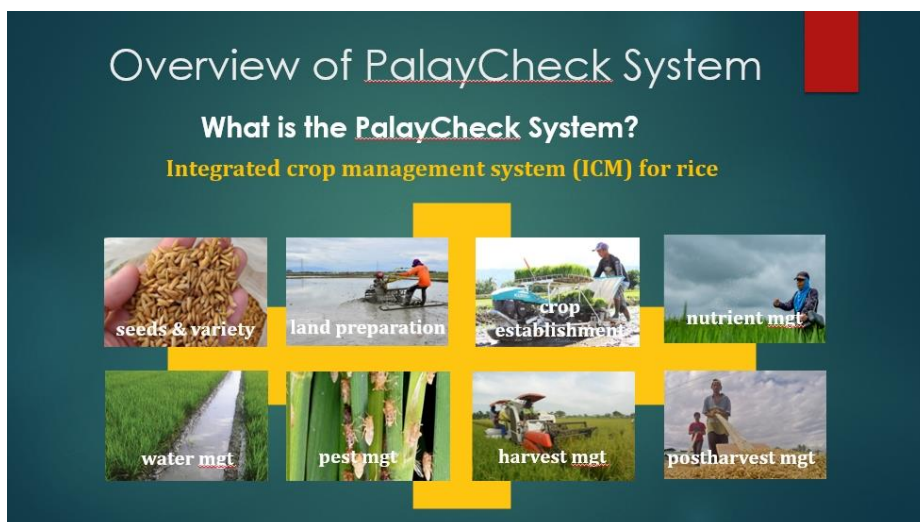

Ms. Nina Resplandor President Myriad Farms Agri-Business Skills Training and Assessment Center, Inc. Philippine เป็นองค์กรในประเทศฟิลิปปินส์ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะด้านธุรกิจการเกษตร การให้คำปรึกษา และการฝึกอบรมในภาคการเกษตร เพื่อเสริมสร้างความสามารถของเกษตรกรและผู้ประกอบการทางการเกษตร โดยการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน และสถาบันการศึกษาเพื่อการสนับสนุนและการพัฒนาทักษะ และการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

มาใช้ในการฝึกอบรมและการจัดการฟาร์มเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต Myriad Farms ถือเป็นตัวอย่างของความพยายามในการพัฒนาภาคการเกษตรของประเทศฟิลิปปินส์ ผ่านการฝึกอบรมและการพัฒนาทักษะที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งช่วยให้เกษตรกรและผู้ประกอบการสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างธุรกิจที่ยั่งยืนได้

วิทยากรได้ยกตัวอย่าง โครงการ PalayCheck System ที่ถูกพัฒนาโดย Department of Agriculture (DA) ร่วมกับ Philippine Rice Research Institute (PhilRice) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมุ่งเน้นการปรับปรุงกระบวนการผลิตข้าวในประเทศฟิลิปปินส์ ด้วยการให้เกษตรกรใช้เทคนิคและวิธีการที่เป็นระบบในการปลูกข้าวได้ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดีขึ้น มีองค์ประกอบหลัก ดังนี้

1. การวางแผนและการเตรียมดิน: เพื่อให้เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว เช่น การจัดการน้ำ การปรับปรุงโครงสร้างของดิน และการใช้ปุ๋ยอย่างเหมาะสม
2. การปลูกและการจัดการ: การเลือกพันธุ์ข้าวที่มีความทนทานต่อสภาพอากาศและโรคพืช และการใช้เทคนิคการปลูกที่เหมาะสม
3. การดูแลรักษา: การจัดการน้ำอย่างเหมาะสม และการควบคุมโรคและศัตรูพืช
4. การเก็บเกี่ยวและการหลังการเก็บเกี่ยว: ควรเก็บเกี่ยวข้าวในช่วงเวลาที่เหมาะสมเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพสูง และควรใช้เทคนิคในการจัดการข้าวหลังการเก็บเกี่ยว เช่น การทำให้แห้ง การเก็บรักษาและการจัดการกับข้าวเปลือก
5. การประเมินผลและการปรับปรุง: มีการติดตามผลผลิตของการผลิตและการประเมินเพื่อปรับปรุงเทคนิคและกลยุทธ์ในการปลูกข้าวและปรับปรุงกระบวนการผลิต

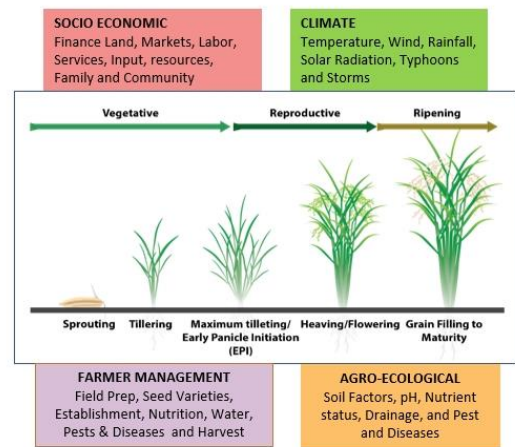
Four PalayCheck Principles (HIKE)

1. Holistic, integrated crop management
2. Input-Output-Outcome
3. Key checks
4. Experiential group learning

หลักปฏิบัติการ 4 ประการ PalayCheck:

1. การจัดการพืชแบบองค์รวมและบูรณาการ การปลูกข้าว เป็นระบบการผลิตที่มีปัจจัยการจัดการหลากหลาย ดังนั้น การจัดการพืชแบบองค์รวมและบูรณาการซึ่งอิงตามสภาพ ท้องถิ่นจึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อเพิ่มหรือทำให้ผลกระทบที่เป็น ประโยชน์สูงสุด
2. การป้อน-ผลลัพธ์-ผลกระทบ INPUTS (การปฏิบัติ) ต้อง ทำให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุดในทุกช่วงการเจริญเติบโตและพื้นที่ การจัดการ เพื่อให้ได้ OUTPUTS (ผลลัพธ์จากการปฏิบัติ) ที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งจะนำไปสู่ OUTCOMES (ผลกระทบ รวมของผลลัพธ์ต่อผลผลิต คุณภาพของข้าว ความสามารถในการทำกำไร และสิ่งแวดล้อม)
3. KEY CHECKS (การตรวจสอบหลัก) KEY OUTPUTS หรือผลลัพธ์ที่สำคัญที่สุดในการกำหนดผลผลิต กำไร คุณภาพ ของข้าว และผลลัพธ์ด้านสิ่งแวดล้อม โดยใช้ KEY CHECKS เป็นเป้าหมายและเกณฑ์เปรียบเทียบเพื่อ ประเมิน ความสำเร็จหรือความล้มเหลว ของการจัดการของเกษตรกร
4. การเรียนรู้แบบกลุ่มที่เป็นประสบการณ์ เกษตรกรต้องเริ่มต้นด้วยการกำหนดจุดแข็ง (การปฏิบัติที่ช่วยในการ ปรับปรุงผลลัพธ์) และจุดอ่อน (การปฏิบัติที่จำกัดระดับผลลัพธ์) ในการปลูกข้าว ซึ่งวิธีที่ดีที่สุดในการทำเช่นนี้คือ การ เรียนรู้แบบกลุ่มที่เป็นประสบการณ์ โดยได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลที่มีความสามารถในการอำนวยความสะดวก และมีความเชี่ยวชาญทางเทคนิค

Palay Check System จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตข้าวในฟิลิปปินส์ และเป็นส่วนหนึ่ง ของความพยายามในการพัฒนาภาคการเกษตรของประเทศให้มีความยั่งยืนและสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก

Mr. Rizal Fahreza Young Agripreneur Ambassador – EPTILU Founder Indonesia, EPTILU (*Fresh-From-Farm*) เป็นธุรกิจที่ดำเนินงานในภาคการผลิตของประเทศอินโดนีเซีย โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและเสริมสร้างความสามารถให้กับเกษตรกรและชุมชนท้องถิ่น โดยมีขอบเขตการทำงานดังนี้

1. การสร้างความร่วมมือ เป็นช่องทางที่ช่วยให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงทุนสนับสนุน คำแนะนำ และการทำงานร่วมกันเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ทางการเกษตรที่ดีขึ้น
2. การให้ประสบการณ์การเรียนรู้ โดยมอบโอกาสให้กับนักเรียนหรือชุมชนในการศึกษาและพัฒนาเทคนิคทางการเกษตร
3. การสร้างหมู่บ้านท่องเที่ยว ส่งเสริมนวัตกรรมในการสร้างหมู่บ้านท่องเที่ยว โดยมุ่งหวังให้ชุมชนรอบๆ ได้รับประโยชน์จากการเก็บเกี่ยวผลผลิตและจากแหล่งรายได้อื่นๆ การมีร้านอาหารช่วยเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับชุมชน
4. การพัฒนาและนวัตกรรมทางการเกษตร มุ่งเน้นการพัฒนาและนวัตกรรมทางการเกษตร โดยการปรับปรุงและพัฒนาพันธุ์พืชที่ดีที่สุด ซึ่งได้รับการวิจัยและพัฒนาจากนักวิจัยที่ดีที่สุดจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอินโดนีเซีย การทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่ายช่วยให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
5. การสร้างผลิตภัณฑ์แปรรูปหลังการเก็บเกี่ยว สร้างผลิตภัณฑ์แปรรูปหลังการเก็บเกี่ยว เช่น ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากพริก เช่น ผงพริก พริกแห้ง ซอสพริก และพริกแห้งเพิ่มเติม การพัฒนาผลิตภัณฑ์อื่นๆ เป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมการเติบโตและพัฒนาของธุรกิจขนาดเล็ก (SMEs)

6. การจัดจำหน่าย ในการจัดจำหน่ายผลผลิตจากพันธมิตรของกลุ่มสหกรณ์การเกษตรไปยังตลาด เช่น การจัดจำหน่ายโดยตรงไปยังตลาดใหญ่ในเมืองหลักของอินโดนีเซีย ซูเปอร์มาร์เก็ต และผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับผัก

EPTILU Farm เป็นตัวอย่างของความพยายามในการพัฒนาภาคเกษตรกรรมในอินโดนีเซีย ด้วยการใช้นวัตกรรมที่ทันสมัยและมุ่งเน้นไปที่การเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์การเกษตร ภายใต้สโลแกน “Fresh-From-Farm” เพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืนในตลาดและการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

นอกจากนี้ วิทยากรได้นำเสนอโปรแกรมเพื่อฝึกฝนความรู้และทักษะในการใช้ SMART Technology ที่นำมาประยุกต์ใช้ในการผลิต การประมวลผลและการตลาด เพื่ออำนวยความสะดวกและเป็นประโยชน์ในภาคเกษตรกรรมได้อย่างเหมาะสม ประกอบด้วย

■ เทคโนโลยีที่นำมาใช้

- ระบบติดตามและจัดการข้อมูล: การใช้เซ็นเซอร์และระบบข้อมูลที่สามารถเข้าถึงผ่านเว็บเพื่อติดตามคุณภาพของผลิตภัณฑ์และประสิทธิภาพของฟาร์ม
- การตลาดดิจิทัล: ใช้เครื่องมือการตลาดออนไลน์ เพื่อเชื่อมต่อกับลูกค้า และโปรโมทผลิตภัณฑ์
- เทคโนโลยีโลจิสติกส์: การใช้โดรนและเทคโนโลยีอื่นๆ เพื่อลดความล่าช้าในการจัดส่ง และเพิ่มความแม่นยำในการจัดการห่วงโซ่อุปทาน

■ ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

- ผลิตภัณฑ์สดใหม่และมีคุณภาพสูง: การรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ตั้งแต่ฟาร์มจนถึงมือผู้บริโภค
- เพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร: การเพิ่มช่องทางการตลาด และลดต้นทุนในการจัดการ
- การเกษตรที่ยั่งยืน: การใช้เทคโนโลยีที่ช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต

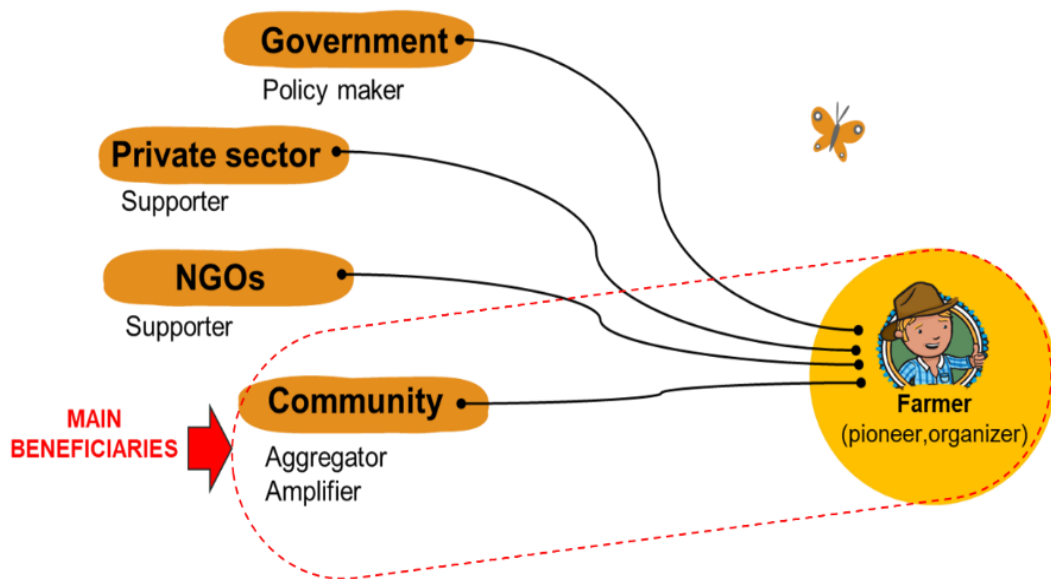

1.2.2 กิจกรรมกลุ่ม (Group Discussion)

ผู้เขียนรายงานได้รับการจัดกลุ่มให้อยู่ในกลุ่มที่ 4 จากทั้งหมด 6 กลุ่ม ในระหว่างการทำกิจกรรมกลุ่มได้มีการแลกเปลี่ยนมุมมองความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานะ CDFS ของประเทศสมาชิกในกลุ่ม (ตารางที่ 2) ซึ่งมีปัจจัยที่เป็นอุปสรรคและความท้าทายในการดำเนินงาน ได้แก่ 1) การประสานงานและความร่วมมือ 2) งบประมาณและการสนับสนุนทางการเงิน 3) เครือข่ายเกษตรกร และ 4) ทักษะความรู้และการถ่ายทอดองค์ความรู้

ตารางที่ 2 Problem Formulation of CDFS

Country	Status of CDFS	Problems/ Challenges
Indonesia	Middle / Moderate Level	Sustainability: - Lack of Synergy and Collaboration - Lack of Funding and Financial Support - Lack of Network - Lack of Knowledge / Slow Transfer of Knowledge
Thailand	Middle / Moderate Level	
Korea	Middle / Moderate Level	
Fiji	Middle / Moderate Level	

Key Findings and Recommendation / The Collaboration focuses on farmers

ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะของกลุ่ม : ในการขับเคลื่อนโรงเรียนเกษตรกรโดยชุมชน-CDFS ควรสร้างการรวมกลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็งและสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดกลไกความร่วมมือระหว่างภาคการเกษตร และหน่วยงานพันธมิตรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน การสนับสนุนทางการเงิน ส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพให้สามารถบริหารจัดการฟาร์มแบบครบวงจรตั้งแต่การผลิต แปรรูปและการตลาด รวมถึงการสร้างแพลตฟอร์มหรือกลไกการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 Key Findings and Recommendation

Problems/ Challenges
Sustainability: - Lack of Synergy and Collaboration   - Lack of Funding and Financial Support   - Lack of Network   - Lack of Knowledge / slow transfer of knowledge
Key Findings and Recommendations
To drive the Community-Driven Farm Schools (CDFs), it is essential to establish strong farmer groups capable of efficiently networking within the agricultural sector. This will foster cooperation among agricultural sectors and partner organizations from both public and private sectors. Financial support should be provided to enhance the knowledge base of farmers, enabling them to manage farms comprehensively from production to processing and marketing. Additionally, creating a platform or communication mechanism to transfer knowledge. Innovation and modern technology quickly and efficiently participate in social and environmental responsibility activities able to be self-sufficient in sustainability.

Key Findings and Recommendation / Contribution of Each Element Synergy

สถานะในอนาคตของ CDFS และแผนปฏิบัติการ: (ตารางที่ 4) จากการแลกเปลี่ยนมุมมองความคิดเห็น และสะท้อนการเรียนรู้จากกิจกรรมตลอดระยะเวลาการอบรม โดยตัวแทนกลุ่มได้นำเสนอในภาพรวมของอนาคต CDFS และแผนปฏิบัติการ กล่าวคือ **สาธารณรัฐอินโดนีเซีย** ได้สะท้อนปัญหาเรื่องการทำงานร่วมกันและการประสาน งานที่ตีระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรท้องถิ่น และหน่วยงานต่างๆ เกี่ยวกับ ซึ่งอาจส่งผลให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาหรือการแก้ไขปัญหา

ในด้านต่างๆ ได้อย่างเต็มที่ ควรกำหนดทิศทางและเป้าหมายการทำงานร่วมกัน พัฒนาขยายขอบเขตความร่วมมือระหว่างทุกภาคส่วนไปสู่กิจกรรมความร่วมมือในด้านต่างๆ เช่นการฝึกอบรมทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อกำหนดกลยุทธ์การทำงานร่วมกัน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยเน้นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพสูงและมีความหลากหลาย เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายและโอกาสทางการตลาด สร้างรายได้ให้กับชุมชน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และสนับสนุนแนวทางปฏิบัติที่ยั่งยืน **ประเทศไทย** ได้สะท้อนปัญหาเรื่องการขาดเงินทุนและการสนับสนุนทางการเงิน เป็นที่ทราบกันดีว่าที่ผ่านมารัฐบาลจัดสวัสดิการเติมรายได้ให้เกษตรกรผ่านนโยบาย “เงินอุดหนุน” เช่น โครงการรับจำนำสินค้าเกษตร ประกันรายได้เกษตรกรและเงินช่วยต้นทุนชาวนา อย่างไรก็ตามปัญหาความยากจนของเกษตรกรได้สะท้อนให้เห็นว่า เงินอุดหนุนยังไม่สามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้ รัฐบาลควรมีนโยบายเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่เหมาะสมตามสิทธิขั้นพื้นฐาน ตลอดจนลดความเสียหายจากปัจจัยที่ไม่อาจควบคุมได้ และจัดสวัสดิการเพื่อเพิ่มรายได้สนับสนุนเงินทุนและส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนสินเชื่อรายย่อย เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำให้กับเกษตรกร สร้างกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกร โดยการฝึกอบรม ฝึกปฏิบัติและศึกษาดูงาน รวมไปถึงการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ เพื่อผลักดันให้เกษตรกรในชุมชน เพิ่มผลผลิต เพิ่มรายได้และลดต้นทุนอย่างยั่งยืน **สาธารณรัฐเกาหลี** ได้สะท้อนปัญหาเรื่องการขาดเงินทุนและเครือข่าย ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้ CDFS ไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องและมองว่าควรมีหน่วยงานที่ให้คำปรึกษาและสนับสนุนเงินลงทุนแก่เกษตรกร ซึ่งจะช่วยเหลือเกษตรกรในการพัฒนาการเกษตรแบบบูรณาการ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมและเครือข่ายของเกษตรกร ชุมชนและหน่วยงานภาคีจากทุกภาคส่วน **สาธารณรัฐฟิลิปปินส์** สะท้อนปัญหาเรื่องการขาดความรู้ เช่นเรื่องการตลาดส่งออกและการอบรมพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ (AI) ควรจัดให้มีศูนย์สาธิตและฝึกอบรมด้านการเกษตร เพื่อเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสมแบบครบวงจรอย่างเป็นระบบ ควรจัดให้มีระบบที่ส่งเสริมความยั่งยืนและเป็นธรรมแก่เกษตรกรผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน

ตารางที่ 4 Future State of CDFS and Action Plan

Country	Problems/ Challenges	Design of CDFS	Figure of Ecosystem
Indonesia	Lack of Synergy and collaboration among related ministries, agencies, and local government	Goals: Training, Product Development, Agro-tourism	Integrating various rural activities into one CDFS ecosystem.
Thailand	Lack of Funding and Financial Support	Providing: ▪ Policy Implementation to Increase Farmers' Income. ▪ Promote the establishment of small credit funds to provide low-interest loans to farmers. ▪ Mitigating Disadvantages from Uncontrollable Factors. ▪ Training Programs and Introduction of Modern Technology and Innovations.	Ensuring the sustainability of a project beyond its designated timeframe can be challenging. It is crucial to demonstrate a commitment to creating a positive social impact by addressing and supporting essential needs, thereby improving the quality of life for farmers and their communities.
Korea	Lack of Finance and Network	Goals: Specialized organizations support (Consulting, educational program, Benchmarking, etc.)	Creating CDFS through local agricultural activation and network integration.
Fiji	Lack of Knowledge - Export Market - Mechanization training (AI)	Providing: ▪ Agriculture Hub ▪ Demo Farms ▪ Training Centers	Providing a system that will promote sustainability and sovereignty to our farmers through collaboration between the Government, Exporters, and Farmers. This act promotes inclusiveness where all individual focuses on a common goal.

1.2.3 การศึกษาดูงาน เป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจ ช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและเปิดมุมมองการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ รวมทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ดังนี้

จุดที่ 1: Joglo Tani, Monumen Kebangkitan

"Joglo" หมายถึง บ้านดั้งเดิมแบบชาว ที่ได้รับการปรับเปลี่ยนให้ใช้ประโยชน์ในด้านการเกษตรหรือกิจกรรมชุมชน ช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม "Tani" หมายถึง ชาวนาหรือเกษตรกร ในบริบทของการเกษตร "Joglo Tani" ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางสำหรับการเรียนรู้ด้านการเกษตรของคนในชุมชน พื้นที่เหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนารูปแบบการเกษตรผสมผสาน (Integrated Farming) ที่มีการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ โดยกิจกรรมแต่ละชนิดเกี่ยวเนื่องกันอย่างเป็นวงจร เช่น การปลูกพืชผัก การเลี้ยงเป็ด แพะ และปลา นอกจากนี้ยังมีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อใช้ในการเกษตร นำไปสู่การพึ่งพาตนเอง ลดการพึ่งพาทรัพยากรจากภายนอก ส่งเสริมการใช้วิธีการที่ยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

จุดที่ 2: Pawon Gendis, Kulon Progo, Yogyakarta

“Pawon Gendis” ในหมู่บ้านบันจาร์ฮาร์โจ อำเภอกุลอนโปรโก จังหวัดยอกยาคาร์ตา เป็นความริเริ่มที่ขับเคลื่อนโดยชุมชน ซึ่งมีเป้าหมายในการเสริมสร้างพลังศักยภาพสตรีเพื่อพัฒนาชุมชน กลุ่มดำเนินธุรกิจการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากโกโก้ โดยร่วมมือกับกลุ่มเกษตรกรท้องถิ่นเพื่อรับซื้อโกโก้ที่ปลูกในพื้นที่ และนำมาแปรรูปผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น ช็อกโกแลตบาร์ ผงโกโก้ และกอละแมช็อกโกแลต เป็นต้น

การดำเนินงานของกลุ่มเป็นรูปแบบวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) เป็นธุรกิจที่มีเป้าหมายไม่ได้แสวงหากำไรสูงสุด แต่มีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนา ช่วยเหลือสังคมและสิ่งแวดล้อมในชุมชน เพื่อให้ธุรกิจสามารถพึ่งพาตนเองได้ และดำเนินกิจการได้อย่างยั่งยืน ในขณะที่เดียวกันได้พัฒนาให้เป็นสถานที่ศึกษาดูงานและแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน (Educational tourism) สร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนให้สมาชิกในชุมชนได้พัฒนาองค์ความรู้ สถานะทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของตนเองอย่างเป็นระบบ

จุดที่ 3: Kampung Mina Padi, Sleman, Yogyakarta

ศูนย์การเรียนรู้มินาปาดิ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา เป็นตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มศักยภาพทางการเกษตร ที่ใช้เทคโนโลยีในการเพาะปลูกทางการเกษตรและการประมงแบบผสมผสาน (Integrated Farming) เป็นกลยุทธ์เพื่อเพิ่มผลผลิตที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของชุมชนในวงกว้าง รวมทั้งพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและการประมงที่เป็นประโยชน์กับสิ่งแวดล้อม สังคมและชุมชนในพื้นที่ เช่น ปลูกข้าว พริก แตงกวา เป็นหลัก ร่วมกับการเลี้ยงปลา โดยนำผลผลิตที่ได้จากการเกษตรมาแปรรูปจำหน่าย เช่น ปลากรอบ น้ำพริก เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีพื้นที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการประมง เช่น การเลี้ยงปลาดุกด้วยระบบไบโอฟล็อก (Biofloc), การเพาะพันธุ์ปลานิล และการเลี้ยงปลาคาร์พ

ส่วนที่ 2 ประโยชน์ที่ได้รับและการขยายผลจากการเข้าร่วมโครงการ

1. ประโยชน์ต่อตนเอง

- ได้รับทราบหลักการและแนวคิดกรอบดำเนินการหลักสูตร CDFS และโมเดลการอบรมที่มีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ ช่วยส่งเสริมความรู้และความเข้าใจในมิติที่มีความหลากหลาย และมีลักษณะใกล้เคียงกับรูปแบบการเกษตรของประเทศไทย เช่น เกษตรผสมผสานตามแนวทฤษฎีใหม่ (Integrated Farming System) หรือการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro-Tourism) เป็นต้น
- ได้เรียนรู้วัฒนธรรม และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางวิชาการกับผู้เข้าร่วมอบรมในระดับนานาชาติ

2. ประโยชน์ต่อหน่วยงานต้นสังกัด

- การนำความรู้ แนวคิด วิธีการ และเทคนิคต่างๆ ที่ได้จากการอบรมมาปรับใช้ในการดำเนินกิจกรรม/โครงการที่สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชนได้ดำเนินการในปัจจุบัน เช่นการจัดตั้งฟาร์มเกษตรธุรกิจเพื่อสังคมในโรงเรียนและวัด กิจกรรมสร้างความมั่นคงด้านอาหารและรายได้สำหรับผู้สูงอายุ และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นต้น

3. ประโยชน์ต่อสายงานหรือวงการวิชาชีพในหัวข้อนั้นๆ

- การขับเคลื่อน CDFS มีผลเชิงบวกต่อผลิตภาพการเกษตร การถ่ายทอดความรู้และทักษะให้แก่เกษตรกรด้วยการฝึกอบรม และเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรและการถ่ายทอดเทคโนโลยีสมัยใหม่ สนับสนุนการปฏิบัติที่ยั่งยืน จะสามารถเชื่อมโยงเกษตรกรท้องถิ่นกับชุมชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้อย่างเป็นระบบ

4. กิจกรรมการขยายผลที่ได้ดำเนินการภายในระยะเวลา 60 วันนับจากวันสุดท้ายของโครงการ

- จัดทำสรุปผลการอบรมหลักสูตร Training Course on Building Community-Driven Farm Schools และนำเสนอให้ผู้บริหารสมาคมฯ รับทราบ
- เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการอบรมผ่านสื่อออนไลน์ทาง Facebook ของสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน (PDA)
- จัดทำรายงานสรุปผลการอบรมหลักสูตร Training Course on Building Community-Driven Farm Schools เสนอต่อสถาบันเพิ่มผลแห่งชาติตามข้อกำหนด

5. กิจกรรมการขยายผลที่จะดำเนินการภายใน 6 เดือนหลังเข้าร่วมโครงการ

แผนกิจกรรม	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.
จัดทำสรุปผลการอบรมและนำเสนอให้ผู้บริหารสมาคมฯ รับทราบ						
เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการอบรมผ่าน Facebook สมาคมฯ						
จัดทำรายงานสรุปผลการอบรมเสนอต่อสถาบันเพิ่มผลแห่งชาติ						
ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้ร่วมงาน โรงเรียนและชุมชน ภายใต้โครงการโรงเรียนร่วมพัฒนา						

ส่วนที่ 3 เอกสารแนบ

1. รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการและประเทศที่เข้าร่วมโครงการ
2. กำหนดการฉบับล่าสุด (Program)
3. เอกสารประกอบการประชุม/สัมมนา (Training Materials)
4. รายงานก่อนการเดินทางที่ดำเนินการ (Country Paper-Thailand)
5. เอกสารนำเสนอผลงานหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม (Group Presentation)
6. Video Clip กิจกรรมการอบรม CDFS

*****

